

Lamanieten

De relevantie van DNA-gegevens over de afstamming van de Amerikaanse indianen voor het Boek van Mormon hangt af van de wijze waarop het Boek van Mormon wordt gelezen. In het verleden is dat vaak geweest als geschiedenis van de inwoners van het hele continent, Noord- en Zuid-Amerika. Echter, bij nadere lezing blijkt het boek over een veel kleiner deel van het continent te gaan, en een veel kleiner volk. Fundamenteel in deze verandering van visie is het boek van John Sorensen 'An Ancient American Setting for the Book of Mormon', die dit 'limited geography model' een duidelijke inkadering geeft in de Meso-Amerikaanse pre- en protohistorie. Overigens hadden velen voor hem al gewezen op de onmogelijkheid van een continent-brede interpretatie.

Dat betekent dat de Nephieten deel uitmaakten van een veel grote cultureel complex, en daarmee wordt ook het begrip 'Lamaniet' veel gecompliceerder dan tot dusver werd aangenomen. 'Lamaniet' betekent oorspronkelijk 'afstammeling van Laman (en Lemuel)', maar de term krijgt gaandeweg het Boek van Mormon een veel ruimere betekenis: 'ieder die geen Nephiet is', 'de ander' en 'ieder die uit de wildernis komt'. Een dergelijke betekenisverruiming is overigens niet ongevoel.

Dat betekent dat ook de term 'Lamaniet' in de Leer en Verbonden in deze ruime betekenis moet worden gezien: als een 'inwoner van het land, die door de Nephieten als "Lamaniet" zou zijn gekenschetst'. Uiteraard werd dit onderscheid door de broeders uit de begintijd van de kerk niet gemaakt of begrepen, maar wij weten tegenwoordig heel wat meer over én het Boek van Mormon én de geschiedenis van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika. Een eeuw studie is niet voor niets geweest. De verwijzingen naar Lamanieten in de Leer en Verbonden zijn dus geheel relevant, mits wij zelf de tekst en context maar goed begrijpen.

Tenslotte: het 'beperkte geografische model' is nog geen gemeengoed, maar is wel de dominante gangbare interpretatie op dit moment onder alle Boek van Mormon-deskundigen.

Wouter van Beek

Emeritus hoogleraar culturele antropologie